

Möte med Forum för Regional Utvecklingspolitik

Tid: Måndan den 3 mars 2008 klockan 13.00-16.00
Plats: Landstinget kansli, Härnösand
Lokal: Nämndsalen, Sessionsbyggnaden

Närvarande:

POLITIKER

Glenn Nordlund	Örnsköldsvik
Jonny Lundin	Härnösand
Anita Bdioui	Sundsvall
Sten-Ove Danielsson	Ånge
Elisabeth Lassen	Sollefteå
Thomas Tejle	Sollefteå
Lars Persson	Sundsvall

Ewa Söderberg, ordförande	Landstinget
Kenneth Westin, t.o.m. §3.	Landstinget
Hans Hedlund	Landstinget

TJÄNSTEMÄN

Kurt Johansson	Länsstyrelsen
Lars Gunnar Rönnqvist, fr. § 3	Länsstyrelsen
Jon Hillgren, sekreterare	Landstinget

Ewa Söderberg hälsar välkommen och öppnar sammanträdet.

§ 1 Regionfrågan

Ewa Söderberg informerar om hur det fortsatta arbetet med att skapa Region Norra Sverige ska gå till utifrån den överenskommelse som finns mellan representanter för de politiska partierna i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland. Den nya regionkommunen föreslås få namnet Region Norra Sverige och ges ansvaret för de regionala utvecklingsfrågorna samt hälso- och sjukvården.

Man är överens om att tillhörigheten till Norra sjukvårdsregionen och den högspecialiserade vården i Umeå inte ska förändras. Dessutom understryker partierna vikten av att regering och riksdag anpassar statens organisation utifrån kommande regionbildning.

Bakom ansökan står socialdemokraterna, centern, kristdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet i samtliga län samt folkpartiet i Västerbotten och Västernorrland. Partierna föreslår också att landstingen och kommunförbunden i de tre länen bildar en ideell förening för att fortsätta arbetet med att konkretisera verksamhetsinnehåll och organisation för den nya regionkommunen. I avvaktan på att den bildas fortsätter regionbildningsgruppen sitt uppdrag.

Anita Bdioui: Vid den södra gruppens senaste möte i Östersund i mitten av februari bildades en arbetsgrupp från den stora gruppen (36-mannagruppen). Nästa möten är måndagen den 10 mars respektive torsdagen den 13 mars 2008. I nuläget finns inget material att skickas ut, men förhoppningsvis efter dessa möten. Anita påpekar vikten av att det finns en dialog mellan grupperna under processens gång. Anser att LVN ska bidra med tjänstemannastöd till båda grupperna.

Sten-Ove Danielsson: Påpekar att det ska framgå av landstingets ansökan vad alla parter i länet vill/avser att göra så att regeringen vid beslut har en samlad bild av Västernorrland

Elisabeth Lassen: För att undvika onödig konflikt bör landstinget invänta besked från regeringen om hur ansökningsförfarandet ska gå till. Vi ska inte bygga upp motsättningar!

Sten-Ove: Vi måste göra en ansökan som alla får se långt innan inlämningsdatum där det klart framgår vad alla parter vill.

Jonny Lundin: Kommunernas ställningstagande kan ingå som bilagor till landstingets ansökan. Övertygad om att det kommer att bli en objektiv ansökan.

Hans Hedlund: Det finns tydlig lagstiftning om hur Sverige är indelat i län, kommuner och landsting. Den måste man falla tillbaka på när man ändra gränser. Länet består av 7 kommuner. Om landstinget lämnar in ansökan måste hela geografin tas med, och inte utelämna några kommuner.

Ewa Söderberg sammanfattar genom att konstatera en fortsatt diskussion behövs för att undvika missförstånd under processens gång.

Forum beslutar

a t t lägga rapporterna till handlingarna.

§ 2 Landstingets regionala utvecklingsstrategi

Jon Hillgren informerar kort om bakgrunden till varför landstinget arbetat fram en regional utvecklingsstrategi, ambitionerna i denna samt fortsatt arbete med handlingsplaner (se bilaga 1).

Kenneth Westin påpekar att strategin arbetats fram av Regionala nämndens arbetsutskott tillsammans med förvaltningens tjänstemän. Förhoppningen är att strategin ska lägga grund för landstingets framtida arbete med regionala utvecklingsfrågor. Regionala nämnden är nu drygt ett år gammal. Mycket av tiden har gått åt att hitta mål och styrdokument. Det börjar ta form. Strategin är ett led i detta.

Eva Söderberg konstaterar efter synpunkter från bland annat Elisabeth Lassen att strategin borde ha kommuniceras med kommunerna. Eva menar att det vore intressant att få tillbaka samma sak från kommunerna. Liknande dokument kan med fördel i framtiden kommuniceras i detta forum.

Elisabeth Lassen påpekar i samband med diskussion om strategins innehåll vikten av att vi i länet måste arbeta med ungdomars utvecklingsmöjligheter. Hon föreslår också att det bildas en arbetsgrupp inom området.

a t t uppdra till landstingets och kommunförbundets tjänstemän att till nästa möte rapportera vad som hittills gjorts avseende på ungdomars utvecklingsmöjligheter.

§ 3 Mittnordenkommittén – information om ny inriktning, medlemskap och vårmötet

Jon Hillgren informerar om Mittnordenkommitténs nya tillväxtfokuserade inriktning, kommitténs organisation samt kommande vårmöte.

Mittnordenkommittén är ett gemensamt samarbetsorgan inom de mittnordiska regionerna belägna från den ryska gränsen i öst till Atlanten i väst. Nuvarande medlemmar är den regionala förtroendevalda nivån i nedanstående regioner:

- Norge: Nord- och Sör-Trøndelag
- Sverige: Jämtland och Västernorrland
- Finland: Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Finland

Mittnordenkommittén skall samarbeta med avsikt att främja hållbar utveckling och tillväxt i Mittnorden baserad på historisk och kulturell samhörighet och gemensamt regionalt utvecklingsintresse. Fyra samarbetsområden är prioriterade:

1. Stärka innovativa och företagsamma miljöer
2. Förbättra de öst-väsliga kommunikationerna
3. Främja kultur och upplevelsenäringar
4. Utveckla miljöteknik och förnyelsebar energi

Vid vårmötet i Seinäjoki kommer nya stadgar för organisationen att behandlas vilka syftar till att öppna upp för medlemskap från andra myndigheter samt privata aktörer.

Forum beslutar

a t t lägga rapporten till handlingarna.

§ 4 Mål2-ärenden inför Lilla partnerskapet

Kurt Johansson och Lars Gunnar Rönnqvist föredrar kort arbetsläget inför kommande beslut av Strukturfondspartnerskapet. Mittuniversitetet har bland annat en stor mängd ansökning till denna omgång.

Efter diskussion om Mittuniversitetets ansökningar konstateras att det är upp till Strukturfondspartnerskapet att prioritera bland inkomna ansökningar.

Forum beslutar

a t t lägga rapporten till handlingarna.

§ 5 RTP-revideringen

Lars Gunnar Rönnqvist inleder med att visa på i vilken kontext som tillväxtprogrammen befinner sig i inom den statliga regionala tillväxtpolitiken (se bilaga 3). Lars Gunnar informerar också om tidsplanen vad gäller revideringen av länets tillväxtprogram (se bilaga 2).

Ewa Söderberg tackar avslutningsvis Lars Gunnar för informationen.

Forum beslutar

a t t lägga rapporten till handlingarna.

§ 6 Förslag till reviderad mötesplan

Se bilaga 4.

Forum beslutar

a t t anta förslaget till mötesdagar 2008

Ewa Söderberg avslutar mötet och tackar för dagens sammanträde.

Antecknandes,
Jon Hillgren

Regional utvecklingsstrategi

Landstinget Västernorrland 2008-2013

1. FÖRORD

Landstingets regionala nämnd har det politiska ansvaret för regionala utvecklingsfrågor. Regionala nämnden har på landstingsfullmäktiges uppdrag utarbetat en *Regional utvecklingsstrategi* för Landstinget Västernorrland. Avsikten är att strategin bland annat ska kunna fungera som ett styrdokument i den nyligen påbörjade strukturfondsperioden som sträcker sig fram till år 2013.

Den regionala utvecklingsstrategin tar sin huvudsakliga utgångspunkt i Mål 2-programmet *Utvecklingskraft för ett hållbart Mittsverige*. Landstinget har stora möjligheter att bidra till att tillväxt skapas i länet. Tillväxt i såväl befolkning som arbetstillfällen och ekonomi är en förutsättning för landstingets möjligheter att tillhandahålla en god hälso- och sjukvård i länet. Det är också en viktig ingrediens för länets konkurrenskraft och medborgarnas livsmiljö.

Utvecklingskraft för ett hållbart Mittsverige innehåller en omfattande analys av regionens styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Slutsatserna från denna analys utgör det strategiska valet av utmaningar och fokusområden i föreliggande strategi.

För att stärka en mer hållbar utveckling vill landstinget se ett tydligare helhetsperspektiv och en mer processinriktad utvecklingsmetod. Det är också av stor betydelse för helhetsperspektivet att utmaningarna mobiliserar ett kunskapsbaserat engagemang för omvandling och attitydförändringar. För att skapa detta engagemang kan folkbildningen utgöra en väsentlig resurs.

Den fråga som strategin försöker besvara är hur Västernorrland ska bli mer attraktivt när samhället blir mer globaliserat och utsätts för olika påfrestningar som till exempel klimatförändringar. I strategin identifieras tre utmaningar för länet som särskilt strategiska för de kommande åren och som beskriver de långsiktiga processer som krävs för att förnya och förbättra välfärden. Med hjälp av EU:s regionala strukturfonder finns möjligheten att initiera en process där länets aktörer tillsammans utvecklar kunskap, insikter och drivkrafter för en medveten utveckling för *ett nytt tänkande och nya näringar, en berikande mångfald och en god miljö*.

I den regionala utvecklingsstrategin formuleras en vision i de långsiktiga utvecklingsprocesserna. Kopplat till identifierade utmaningar och fokusområden kommer handlingsplaner att utarbetas där mål och aktiviteter konkretiseras. Landstingets *Regionala utvecklingsstrategi* kommer att revideras 2010 medan handlingsplanerna kommer att utvärderas 2010 och 2013.

Samverkan mellan olika sektorer och branscher och mellan lokala, regionala och nationella nivåer är en viktig förutsättning för hållbar regional utveckling. Underifrånperspektivet och ett tvärvetenskapligt synsätt bör i detta sammanhang ges en ökad betydelse. Strategin ger en tydlig signal till landstingets egen verksamhet, länets medborgare och andra aktörer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt om vägen in i framtiden.

Ewa Söderberg
Ordf. Landstingsstyrelsen

Benny Eriksson
Ordf. Regionala nämnden

2. INLEDNING

Landstingets vision ”Liv och hälsa i Västernorrland” är ett uttryck för att människor som har goda utbildningsmöjligheter, en rik fritid och en bra livsmiljö präglas av framtidstro. Människor med framtidstro bidrar positivt till utveckling och tillväxt.

I grunden handlar allt utvecklingsarbete om att stimulera människors nyfikenhet. Denna drivkraft bidrar till ökad kreativitet, entreprenörskap och delaktighet i den demokratiska processen. Landstinget bidrar genom sina verksamheter och tillsammans med andra aktörer till hög livskvalité och en ekonomisk, miljömässig, socialt och kulturellt hållbar tillväxt.

Det är av stort värde att utvecklingsarbetet bygger på kunskap om de värden och värderingar som format Västernorrland, bland annat kunskap om de strukturer som fortfarande påverkar vårt tänkande och vårt handlande. Vidare att kulturen tillmäts större betydelse för att därigenom stimulera till en mer dynamisk utveckling av kreativa näringar i länet.

I dagsläget påverkas den regionala utvecklingspolitiken av ett antal nationella och regionala policys. Regeringens proposition 2001/02:4 *En politik för tillväxt och livskraft i hela landet* har legat till grund för utformningen av den statliga regionala utvecklingspolitiken, formulerad dels i *Vision Västernorrland 2010*, dels i *Västernorrland tillväxtprogram 2004-2007*. Den senare revideras under 2008.

Föreliggande strategi tar sin huvudsakliga utgångspunkt i det länsövergripande program- och strategidokumentet för Europeiska regionala utvecklingsfonden för regional konkurrenskraft och sysselsättning, *Utvecklingskraft för ett hållbart Mittsverige*. De närmaste sex åren ska 1,6 EU-miljarder fördelas till olika utvecklingsprojekt i Mellersta Norrland.

Landstinget har stora möjligheter att bidra till att tillväxt skapas i länet och på så sätt bidra till såväl EU:s strategi för sysselsättning och tillväxt, den så kallade Lissabonstrategin, som förverkligande av regeringens *En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013*. Landstinget har genom att vara en av länets största arbetsgivare med ca 8 000 medarbetare och med en budgetomslutning om cirka sex miljarder kronor en avgörande betydelse för regionens utveckling och tillväxt. Det finns ett tydligt samband mellan en god hälsa och regional utveckling. Dels har hälso- och sjukvården en stor betydelse för sysselsättningen genom sin stora och geografiskt spridda verksamhet. Dels är en innovativ hälso- och sjukvård och ett förebyggande folkhälsoarbete starka drivkrafter för tillväxt.

Tillväxt i såväl befolkning som arbetstillfällen och ekonomi är en förutsättning för landstingets möjligheter att fullgöra sina uppdrag mot länets medborgare. Det är också en viktig ingrediens för länets konkurrenskraft och medborgarnas livsmiljö. Den styrka och potential som ligger i hälso- och sjukvård kan emellertid utnyttjas ytterligare, exempelvis genom att EU:s strukturfonder nyttjas för ett innovativt utvecklingsarbete.

I utarbetande av *Utvecklingskraft för ett hållbart Mittsverige* har en omfattande analys av regionens förutsättningar samt de erfarenheter som finns från genomförandet av olika regionala utvecklingsprogram genomförts. I strategin har länets styrkor, svagheter, möjligheter och hot kartlagts (s.k. SWOT-analys). Prioriteringar i och erfarenheter från dessa processer utgör det strategiska valet av utmaningar och fokusområden i föreliggande utvecklingsstrategi.

3. STRATEGISK INRIKTNING

Landstinget ska sträva efter att samordna sina utvecklingsinsatser i form av långsiktiga överenskommelser med länets kommuner, länsstyrelsen och andra statliga organ. Grundsynen ska vara att genom samverkan i nätverk, partnerskap och gemensamma projekt öka kraften i finansiering och legitimering av landstingets regionala utvecklingsarbete.

Samverkan är en viktig förutsättning för hållbar regional utveckling - samverkan med andra aktörer, mellan olika sektorer och branscher och mellan lokala, regionala och nationella nivåer. Det är i detta sammanhang betydelsefullt att den samverkan som utvecklas präglas av ett tvärvetenskapligt synsätt. Vidare att underifrånperspektivet ges en ökad betydelse i allt utvecklingsarbete. Detta betyder att lokala aktörer ges ett ökat utrymme i den samverkan som ska bidra till länets utveckling.

Samverkan i det regionala utvecklingsarbetet är dock en verksamhetsform som behöver vidareutvecklas. För att nå önskad effekt kommer det därför att krävas särskilda insatser för att stimulera samverkan med ett tvärvetenskapligt synsätt.

Det regionala perspektivet måste ges ett större utrymme i diskussionen om samhällsutvecklingen i länet. Landstinget är en viktig aktör som kommer att verka för att stärka länets attraktionskraft och innovationsförmåga. En attraktivitet som bygger på öppenhet, mångfald, jämställdhet och kreativitet, som leder till fler jobb, fler företag och mer dynamiska arbetsmarknadsregioner.

Frågan måste ställas hur Västernorrland ska bli mer attraktivt när samhället blir mer globaliserat och utsätts för olika påfrestningar som till exempel klimatförändringar. Kreativitet och kunskap kommer att bli en allt viktigare ekonomisk drivkraft på bekostnad av traditionell industriproduktion. Det är därför viktigt att identifiera relevanta utmaningar som attraherar investerare, forskare, inflyttare med flera. Utmaningar som mobiliserar engagemang för omvandling och attitydförändringar.

Landstinget har identifierat tre utmaningar för länet som särskilt strategiska för de kommande åren och som beskriver de långsiktiga processer som krävs för att förnya och förbättra den välfärd som byggs upp:

Utmaning 1: Det nya tänkandet, de nya näringarna

Utmaning 2: Den berikande mångfalden

Utmaning 3: Den goda miljön

4. UTMANINGAR

4.1 Det nya tänkandet - de nya näringarna

Stimulera nytt tänkande för utveckling av innovationsmiljöer för nya näringar

De kreativa näringarnas betydelse och potential för tillväxt ökar stadigt. Många nationer, regioner och städer satsar på de kreativa näringarna. Målet är att möta de utmaningar som handlar om att skapa konkurrenskraft genom en ny utvecklings- och tillväxtlogik. En strukturomvandling mot ett tjänstedrivet, flexibelt och entreprenöriellt näringsliv pågår i hög fart. I Västernorrland är det inte längre tillverkningsindustrin som bidrar mest till den samlade tillväxten, det är tjänstesektorn.

Historiskt har Västernorrland präglats av sitt stora beroende av basnäringarna. Detta har satt sina tydliga avtryck i landskap, organisationsstruktur och mänskligt tänkande. I en tid när kreativa näringar får en allt större global betydelse kan gammalt tänkande utgöra ett hinder för utveckling och omvandling. Västernorrland står inför ett avgörande val. Med hjälp av EU:s regionala strukturfonder finns möjligheten att initiera en process där regionens aktörer tillsammans utvecklar kunskap, insikter och drivkrafter för en medveten utveckling från industrisamhälle till informations- och tjänstesamhälle.

Mellersta Norrland är en av de mest glesbefolkade regionerna inom både Sverige och EU med långa avstånd till marknaderna och inom regionen. De glesbefolkade områdena i Västernorrland ger unika möjligheter och förutsättningar att utvecklas och konkurrera med omvärlden. En attraktiv gleshet innebär att varje del av Västernorrland ska utvecklas på sina egna villkor och med beaktande av helheten. Lokala förutsättningar och resurser för tillväxt och utveckling ska främjas och tas tillvara. För att utveckla och förbättra tillgängligheten till länets glesbefolkade områden krävs attraktionskraft.

På grund av bland annat globala klimatförändringar, tätbefolkade storstadsregioner och förbättrade kommunikationer kommer omvärldens bild av glesheten att kunna förändras. En förbättrad livsmiljö där värden som närhet till orörd natur, rimliga boendekostnader och en lokal gemenskap kommer att spela en allt större betydelse i framtiden. Vår egen syn på glesbygden behöver i detta sammanhang förändras

För att stärka en mer hållbar utveckling behövs ett tydligare helhetsperspektiv och en mer processinriktad utvecklingsmetod. Nya mötesplatser behöver utvecklas som bidrar till ökat nätverkstänkande och sektorssamverkan. Länet behöver också utveckla nya verksamhetsformer för delaktighet utifrån ett demokrati- och tillväxtperspektiv.

För att stimulera ett nytt tänkande och innovationsmiljöerna för nya näringar krävs en utvecklad lokal delaktighet, förändrade attityder till tjänstenäringar betydelse för länets tillväxt samt ett starkt entreprenörskap och företagande. För att möta utmaningen kommer aktiviteter inom nedanstående fokusområden att prioriteras.

▪ *Kreativa näringar*

De kreativa näringarna har en potential att bidra med ett innehåll som ökar attraktionskraften och utvecklar livsmiljön. Detta hör intimt samman med varumärket för en plats. Länet behöver en miljö präglad av öppenhet, kreativitet, framtidsvilja och fokus på ungdomar. Utvecklingsarbetet kring kreativa näringar kommer att präglas av tre nyckelord: kultur, kreativitet och konkurrens.

- *Entreprenörskap och företagande*

Förmågan att kontinuerligt utveckla och fördjupa kunskapsinnehållet i tjänster och produkter är av avgörande betydelse för det enskilda företagets konkurrenskraft och förmåga att växa. Viljan att starta och utveckla företag påverkas av de attityder som finns i samhället kring utbildning, entreprenörskap och företagande. Ett positivt företags- och utbildningsklimat ger förutsättningar för ett dynamiskt och förtroendefullt utbyte mellan företag, samhälle och offentliga kunskapsresurser.

- *Attraktiv gleshet*

För att stärka attraktionskraften till länets glesbefolkade områden krävs att den egna bilden av glesheten förändras. För att upprätthålla en balans mellan länets olika delar och för att långsiktigt klara arbetskraftförsörjningen krävs nya hållbara kommunikationslösningar. Tillgång till offentlig service och kommersiellt utbud är viktigt för att en ort ska kunna bli attraktiv och är av avgörande betydelse för den framtida utvecklingen. Det är angeläget att näringslivet i glesbefolkade områden fortsätter att utvecklas så att arbetstillfällen skapas för de lokalt boende. Framväxten av nya, lokalt verksamma företag, med förankring i den lokala miljön behöver stimuleras för att stärka ett boendebaserat näringsliv.

- *Demokratiförnyelse genom stärkt lokal delaktighet*

Medborgaren ställer allt högre krav på livsmiljön för att kunna påverka sin egen och kollektivets förutsättningar i den globala konkurrensen. Länet behöver utveckla nya verksamhetsformer för en hållbar relation mellan politik, näringsliv och föreningsliv i ett demokratiskt och tillväxtperspektiv.

4.2 Den berikande mångfalden

Stärka invånarnas möjligheter till hög livskvalitet genom attraktiva livsmiljöer

Ett aktivt arbete för jämställdhet är en viktig del i att stärka invånarnas möjligheter till hög livskvalitet och personlig utveckling. Jämställdhet betyder att kvinnor och män har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden. För att uppnå detta krävs kunskap och samarbete. Kunskap om på vilket sätt kvinnors och mäns situation skiljer sig åt, om brister i jämställdhet på olika områden och om konsekvenser av dessa brister. Samarbete för att förändra attityder och strukturer i samhället som konserverar orättvisor och som beror på kön, ålder och etnisk och kulturell bakgrund.

För att Västernorrlands ska kunna bli ett attraktivt län både för befintlig och framtida befolkning krävs att livsvillkoren för kvinnor och män blir jämställda och att denna viljeyttring kommuniceras.

För att öka livskvaliteten för länets samtliga medborgare måste mångfalden bejakas. Behovet av arbetskraft i en nära framtid kräver en tydlig fokusering och en medveten satsning på att inte exkludera nya svenskar från arbetsmarknaden. Det är också viktigt att länet kan framstå som attraktivt så att invandrare gör aktiva bosättningsval.

En långsiktig utmaning handlar också om att bejaka ungdomars och unga vuxnas idéer kring utvecklingsmöjligheter i länet. Det är viktigt att ungdomar och unga vuxna väljer att återvända till länet efter genomförda studier eller tillfälliga arbeten i andra län.

För att stärka invånarnas möjligheter till hög livskvalitet genom attraktiva livsmiljöer krävs ett fokuserat jämställdhetsarbete, ett bejakande av det mångkulturella samhället och en förändrad attityd till ungdomars möjligheter att utvecklas i länet. För att möta utmaningen kommer aktiviteter inom nedanstående fokusområden att prioriteras.

- *Jämställdhet och genusperspektiv*

För att Västernorrland ska bli ett attraktivt län är ett aktivt och fokuserat arbete för jämställdhet en förutsättning. Med ett tydligt genusperspektiv ökar invånarnas möjligheter till hög livskvalitet och personlig utveckling. Därtill bidrar arbetet även till ett mer konkurrenskraftigt näringsliv och en stark offentlig verksamhet.

- *Stimulerande mångkultur*

Genom att bejaka den mångfald som finns i länet skapas förutsättningar för tillväxt och utveckling. Mångfaldsarbetet i länet behöver präglas av ett tillvaratagande av etnisk och kulturell mångfald, där en ökad mångfald ses som en styrka och resurs. Behovet av arbetskraft i en nära framtid kräver en tydlig fokusering och en medveten satsning på att inte exkludera nya svenskar från arbetsmarknaden.

- *Ungdomars utvecklingsmöjligheter*

Länets attraktionskraft är avhängig möjligheterna till att attrahera ungdomar att bosätta sig i länet. Ungdomar redan bosatta i länet behöver incitament till att stanna kvar och andra till att återvända. Därtill behövs en förändrad attityd till ungdomars möjligheter att utvecklas i länet.

4.3 Den goda miljön

Stärka engagemanget för klimatneutrala och kretsloppsanpassade lösningar

Förståelsen för klimatfrågan har under de senaste åren fått ett brett genomslag. En samsyn kring effekterna på vårt klimat har mognat bland annat via det arbete som lagts ner i FN:s klimatpanel. Att tiden för ett samhälle byggt på fossil energi håller på att rinna ut blir uppenbar för allt fler. Kunskap och engagemang på bred front är grogrunden för förändring när vi står inför uppgiften att ställa om samhället till klimatneutrala processer. Vi har en skyldighet mot kommande generationer att anta utmaningen, agera och visa att det går.

I Västernorrland pågår flera viktiga utvecklingsprocesser som är klimatsmarta. Exempel på sådana områden är biobränsle, vindkraft, sol, vattenkraft och energieffektivisering. Landstingets arbete med energieffektiviseringar och ny teknik som snökyla, är unikt och tjänar som exempel för andra aktörer både i länet och i Europa.

Infrastrukturen för en hållbar regionförstoring tar form i och med att den nya järnvägen byggs. Ökad vardagsmotion genom gång och cykel med koppling till folkhälsan bidrar till att transporter minskar sin klimatpåverkan. Länet unika grundvattentillgångar kommer att öka i värde i takt med att glaciärerna smälter och tillgången på rent vatten minskar. Vår livsmiljö med hög kvalitet och utrymme kommer att öka i attraktivitet för både besöksnäring och boende.

Förutom klimatpåverkande aktiviteter som är en del i kretsloppsfrågorna är det viktigt att material och ämnen som används kan brytas ner och ingå i kretsloppet. En giftfri miljö är en förutsättning för att kunna utveckla vår livsmiljö för boende och rekreation.

Landstinget ska bidra till att länet blir klimatneutral och kretsloppsanpassad. Det ger tydliga signaler om vår väg in i framtiden till andra aktörer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Samtidigt kan visionen bli en ledstjärna för landstingets egen verksamhet och målsättning.

För att stärka kunskapen och engagemanget för klimatneutrala och kretsloppsanpassade lösningar måste aktiviteter inom områdena energieffektivisering, biobränslen, hållbara transporter, hållbar besöksnäring, ökad kunskap och nationell/internationell samverkan fortsätta utvecklas. För att möta utmaningen kommer aktiviteter inom nedanstående fokusområden att prioriteras.

- *Klimatneutrala lösningar*

Engagemanget hos människor är grundläggande för att nå verkliga resultat inom miljö och klimatområdet. Utåtriktade aktiviteter i samverkan mellan flera aktörer är viktiga för få ökad förståelse och delaktighet. Insatser behövs för att förstärka insatserna inom utvecklingsbara områden som biobränslen, vind, sol, hållbara transporter och klimatsmart energianvändning. Ökade kontakter både nationellt och internationellt ger möjligheter att sprida klimatkunskap samt varor och tjänster från vårt län samtidigt som det ger oss nya impulser utifrån.

- *Kretsloppsanpassning*

Vi skall använda material och ämnen som kan brytas ner och ingå i kretsloppet. Länet unika livsmiljö med kusten, älvdalarna och skogen är en resurs för att utveckla boendemiljön och en hållbar besöksnäring. Aktiviteter för effektiv resursanvändning med koppling till forskning och ny kunskap om framtidens lösningar prioriteras.

Tidsplan för revidering av Regionala Tillväxtprogrammet i Västernorrland, 2008-2010

17 mars:

Preliminärt material inlämnat till tillväxtsekretariatet från RTP- och skrivargrupper.

18 mars:

Möte med kommuner/landsting för kompletterande inspel till revideringen. (Kommunförbundet)

19 mars:

Tillväxtsekretariatets genomgång.

28 mars:

Visionsdag

31 mars:

Slutligt första förslag framme.

10 april:

Preliminär hearing om revideringsmaterialet.

25 april

Färdigt material lämnas till landshövdingen.

5 maj:

Remiss av revideringsförslag (landshövdingebeslut).

22 maj:

Lilla Partnerskapet – avstämningsmöjlighet

1 september:

Remisstid slut.

24 september:

Godkännande av program, Lilla Partnerskapet – följs av slutligt länsstyrelsebeslut.

Tillväxtsekretariatet

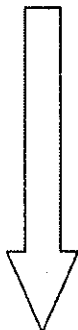
EU:s sammanhållningspolitik + Lissabon

Sveriges Handlingsprogram för tillväxt och sysselsättn.

Nationell strategi för regional konkurrenskraft...2007-2013

- Innovation & förnyelse
- Kompetensförsörjn/arb.kr.utbud
- Tillgänglighet
- Strat. Gränsöversk. Samarbete
- Storstads- och glesbygdshänsyn

RUP, RTP, EU:s Strukturfonder, Myndighetssamordning

RTP = Instrument för processorienterat tillväxtarbete =>

=> Mer fokuserade och uppföljningsbara regionala tillväxtprocesser som del av RUP /Reg.utveckl.program/

Samverkans effekter/synergier

- Programsamordning
- "Blanda pengar"
- Hållbarhetsperspektivet

Revidering av länets Tillväxtprogram för 2008-2010---2013

- Moderniserad SWOT-analys
- Tydligare målformuleringar
- Hållbarhets- o. näringslivsperspektiv
- Programstrukturen ~ OK
- Utveckla RTP-budgeteringen
- Ett mer aktiverat partnerskap

Forum för Regional Utvecklingspolitik
Västernorrland

Sammanträdesdagar 2008

Förslag till revidering

FORUM	Förslag DATUM	NYA	Lilla Partnerskapet	Struktur- fondspartn	Nufek
11 jan			14 jan	11 feb	12 feb
19 feb	3 mar		6 mar	2 apr	?
21 maj	21 maj, 13.30		22 maj	19 jun	?
22 aug	22 aug, 09.30				?
17 okt	30 sept, 09.30*		30 sep	24 okt	?
17 dec	18 nov, 14.00		21 nov	19 dec	?

* Därefter lunch (Lilla partnerskapet har möte efter lunch)